

«ایران» از دلایل مهم کمبود گاز در کشور گزارش می دهد

بی خیالی ۹۶ ماهه دولت قبل، گریبان صنعت گاز را گرفت

عدم سرمایه گذاری در صنعت نفت و گاز، عدم توسعه مخازن نفت و گاز در ۸ سال دولت قبل، تعلل در ذخیره سازی گاز، بی توجهی به اصلاح الگوی مصرف و انحلال شرکت ذخیره سازی گاز توسط وزیر نفت دولت قبل، از جمله دلایل کمبود گاز در هفته‌های اخیر است

روز اخیر، با توجه به سرمای شدید که در کشور وجود داشته این مسأله

سوءمدیریت و کم‌کاری وزارت نفت در دولت قبل در زمینه سرمایه‌گذاری و توسعه صنعت نفت، نفس گاز کشور را برای لحظاتی به شماره انداخت، هرچند که در میانه بردوت کم سابقه هوا در روزهای اخیر واکتون، این وزارت نفت بوده که با تلاش‌های شبانه‌روزی، مانع از استمرار افت فشار گاز در برخی نقاط کشور شد.

سازمان هواشناسی پیش‌تر با صدور هشدار تاریخی رنگ، نسبت به احتمال یخبندان و لغزندگی جاده‌ها برائثر نفوذ توده هوای سرد به کشور از سه‌شنبه تا جمعه (۲۰ تا ۲۳ دی‌ماه) هشدار داده بود. ورود سامانه‌های هوای سرد، افت شدید دما و سرمای فرآگیر در بیشتر نقاط کشور، دمای هوا را در برخی مناطق تا منفی ۲۸ درجه سانتیگراد کاهش داد. گفته می‌شود که در بیش از ۲۰ استان کشور، دمای هوا به منفی ۱۰ درجه هم رسید.

این عامل باعث شد میزان مصرف گاز در کشور در روزهای گذشته تا مرز ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز هم برسد.امروز هم سازمان هواشناسی با پیش‌بینی ورود دوسامانه جوی به کشور و فعالیت آنها، برای برخی استان‌ها هشدار سطح زرد صادر و اعلام کرده‌که سامانه جوی اول، سامانه بارشی است که از اواخر وقت دوشنبه(امروز) ۲۶ دی فعال می‌شود و چهارشنبه ۲۸ دی پایان خواهد یافت.این سامانه سبب بارش باران، گاهی یخبند و برف، وزش باد و رخداد مه خواهد شد. فعالیت سامانه جوی دوم از روز سه‌شنبه ۲۷ دی آغاز می‌شود و چهارشنبه ۲۸ دی پایان می‌یابد. برائثر فعالیت این سامانه‌های جوی، رخداد بهم، خسارت به صنعت کشاورزی و بیوزراختلال در انتقال منابع انرژی ویژه گاز و برق پیش‌بینی می‌شود. جواد اوجی وزیر نفت گفته در چند

میزان مصرف گاز خانگی از روزانه ۲۵۰ میلیون مترمکعب در فصل گرم سال به محدوده ۶۵۰ میلیون مترمکعب در شرایط فعلی، ناترازی گاز را پدید آورده است. از ناترازی گاز به‌عنوان یکی از چالش‌های صنعت نفت کشور دست‌کم در سال‌های اخیر یاد می‌شود.ناترازی گاز از فاصله بین تولید و مصرف گاز به وجود می‌آید،اما چرا ناترازی گاز به یک مشکل جدی در کشور تبدیل شد؟

از قرار معلوم، ناترازی گاز در کشور ریشه‌ای چندگانه دارد؛ عامل اول میزان مصرف بالای انرژی و افزایش شدت مصرف انرژی در کشور است. رشد شدت مصرف انرژی در کشور نسبت به مصرف جهانی بیش از دو برابر بوده به نحوی که ایران در رتبه اول شدت مصرف انرژی جهان قرار دارد. براساس اعلام سازمان اوپک، میزان تقاضای مصرف گاز در ایران نسبت به سایر کشورهای دنیا ۶ برابر است.مقدم بیگلرایبی، رئیس‌امور مطالعات مهندسی شرکت گاز گفته

است که فرهنگ‌سازی و بهره‌رسانی تجهیزات باعث می‌شودمیزان مصرف گاز کاهش پیدا کند، زیرا استفاده از بخاری‌های قدیمی و فرسوده میزان مصرف گاز را تا ۴۰ درصد افزایش می‌دهد و متأسفانه ۲۵ میلیون بخاری فرسوده و با مصرف انرژی بالا در کشور وجود دارد و از سوی دیگر رعایت مقررات ملی در ساخت‌وسازها میزان مصرف گاز را کاهش می‌دهد.

بیگلرایبی گفته کاهش یک درجه دمای گاز باعث صرفه‌جویی ۵ درصدی می‌شود که زمینه‌ساز تولید ۲۵ میلیون مترمکعب گاز خواهد شد. عامل دیگر بروز ناترازی، عدم توسعه صنعت نفت و گاز کشور متناسب با برنامه‌های توسعه‌ای بوده که توپ این کم‌کاری هم در زمین وزارت نفت دولت قبل است.

براساس برنامه ششم توسعه اقتصادی، ضریب بازایافت مخازن کشور باید از ۲۸.۵۷ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۲۹.۵۷ درصد در انتهای برنامه ششم می‌رسید، هرچند این رقم نه‌تنها محقق نشد بلکه ۴

■ دوشنبه ۲۶ دی ۱۴۰۱

■ سال بیست و هشتم

■ شماره ۸۱۰۵

رویترز گزار ش داد

صادرات نفت ایران بدون توافق هسته‌ای هم افزایش یافت

از ابتدای روی کار آمدن جواد اوجی، توسعه و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام وزارت نفت در اولویت قرار گرفت و با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شد ضمن شتاب‌بخشی به طرح‌های نیمه‌کاره، اولویت‌های جدیدی نیز برای تحقق اهداف وزارت نفت در دولت سیزدهم در دستور کار قرار گرفت. اهدافی از جمله جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی با توسعه دیپلماسی انرژی، افزایش صادرات نفت‌خام و میعانات گازی و افزایش صادرات گاز طبیعی. اکنون منابع غربی گزارش داده‌اند که صادرات نفت ایران در دو ماه آخر سال ۲۰۲۲، با وجود تحریم‌های آمریکا، به رکورد بالای جدیدی صعود کرد و شروع قوی در ابتدای سال ۲۰۲۳ داشته است. صادرات نفت ایران پس از خروج دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا از توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۸ و وضع مجدد تحریم‌ها، متأثر شد. اما صادرات نفت ایران پس از آغاز ریاست‌جمهوری جو بایدن که به‌دنبال احیای توافق هسته‌ای بود، افزایش پیدا کرد و طبق برخی برآوردها، به بالاترین میزان از سال ۲۰۱۹ رسید. رشد صادرات ایران با وجود موانعی مانند بن‌بست مذاکرات هسته‌ای و رقابت از سوی نفت ارزان روسیه، حاصل شده است.

شرکت مشاوره انرژی «اس وی بی اینترنشنال» اعلام کرد که صادرات نفت ایران در دسامبر به ۱،۱۳۷ میلیون بشکه در روز رسید که ۴۲ هزار بشکه در روز در مقایسه با نوامبر افزایش داشت و بر مبنای برآوردهای قبلی، بالاترین آمار صادراتی بود که این شرکت در سال ۲۰۲۲ گزارش کرده بود. سارا وکسوری، رئیس شرکت «اس وی بی اینترنشنال» در این خصوص گفت: در مقایسه با دوران دولت ترامپ، مقابله یا اقدام جدی علیه صادرات نفت ایران وجود نداشته است. صادرات نفت ایران از ابتدای ژانویه تاکنون، بالاتر از ماه‌های پیش بوده است.وی در ادامه خاطرنشان کرد: تقاضای کمتر از سوی چین و صادرات روسیه به چین، چالش عمده برای صادرات ایران است.

عمده نفت ایران همچنان به سمت خاور دور به خصوص چین می‌رود. ایران همچنین به ونزوئلا برای صادرات نفت خود، کمک می‌کند. اما آدرین واتسون، سخنگوی شورای امنیت ملی در کاخ سفید گفت: اجرای تحریم‌ها از سوی دولت با قدرت انجام می‌شود. ما برای اقدام علیه دور زدن تحریم‌های صادرات نفت به همراه تحریم‌ها علیه فروش موشک و پهپاد و نقض حقوق بشر، تردید نداشته و نخواهیم داشت. شرکت مشاوره پترو لجنستیک که عرضه نفت را رصد می‌کند، اعلام کرد شاهد روند صعودی صادرات نفت ایران بوده که از نظر این شرکت، در دسامبر به بالاترین حد از مارس سال ۲۰۱۹ رسید است.

شرکت تحلیل داده کیپل هم صادرات نفت ایران را در نوامبر ۱،۱۳ میلیون بشکه در روز تخمین زد که بالاترین میزان از اوت سال ۲۰۲۲ و نزدیک به رکورد صادرات ۱،۲۷ میلیون بشکه در روز در آوریل سال ۲۰۱۹ بود. چین بزرگ‌ترین مشتری نفت ایران است. ایران همچنین سال گذشته نقش خود را در ونزوئلا که تحت تحریم‌های آمریکا قرار دارد، گسترش داد و نفت سبک برای پالایش و مواد رفیق‌کننده برای تولید گریدهای نفتی قابل صادرات به این کشور آمریکای جنوبی ارسال کرد. بر اساس گزارش رویترز، هیچ آمار قطعی برای صادرات نفت ایران وجود ندارد و برآوردهای مختلفی در این خصوص ارائه می‌شود. شرکت‌های صدکننده نفتکش، از متدهای مختلفی برای رصد جریان تجارت نفت استفاده می‌کنند که شامل اطلاعات ماهواره‌ای، آمار بازرگبری محموله‌های نفتی و اطلاعات منابع آگاه است.

ایران معمولاً آمار صادرات نفت خود را اعلام نمی‌کند. طبق برآورد شرکت تحلیلی ورتکسا، واردات نفت چین از ایران در دسامبر، به رکورد ۱،۲ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۳۰ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افزایش داشت. عمده این واردات به شاندونگ رفت که محل فعالیت پالایشگاه‌های خصوصی چینی است که از نیمه دوم سال ۲۰۲۲ با افت تقاضای داخلی وضعیف شدن حاشیه سود پالایش، متقاضی خرید گریدهای نفتی ارزان بوده‌اند.

واحد مطبوعات وزارت خارجه چین در پاسخ به درخواست رویترز برای توضیح در این‌باره، بدون اشاره مستقیم به موضوع خرید نفت ایران توسط چین، گفت: همکاری مشروع و معقول میان ایران و چین در چهارچوب قوانین بین‌المللی، باید رعایت و محترم شمرده شود. طبق اطلاعات شرکت ورتکسا، صادرات نفت اورال روسیه به رقیب اصلی نفت ایران است، در دسامبر پس از اجرای سقف قیمت گروه هفت برای فروش نفت روسیه، کاهش پیدا کرد.

بررسی آمار تولید و فروش شرکت‌های بورسی نشان داد

رشد بیش از ۶٫۳ درصدی تولید صنعتی در آذرماه

شاخص تولید صنعتی شرکت‌های بورسی در آذرماه نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶٫۳ درصد رشد کرد. بررسی رشد صنایع مختلف نشان می‌دهد که عملکرد تولیدی صنایع بزرگ در آذرماه تا حدود زیادی مشابه دو ماه ابتدایی پاییز بوده است. به‌گونه‌ای که در آذرماه نیز رشد شاخص تولید صنعت محصولات شیمیایی، نسبت به مدت مشابه سال قبل، منفی بوده است، اما رشد قابل توجه و بالای ۲۷ درصد تولید در صنعت خودروسازی و قطعات باعث شد رشد شاخص تولید بخش صنعت در سطح بین ۶ تا ۷ درصد باقی‌ماند. در بین صنایع، بیشترین کاهش تولید مربوط به صنعت محصولات غذایی بوده است و بیشترین رشد مربوط به صنعت خودروسازی و قطعات و صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات بوده است. بررسی ترکیب رشد شاخص تولید صنعتی نشان می‌دهد که رشد مثبت تولید در شرکت‌های بزرگ، واردات محورو تولیدکنندگان کالاهای نهایی (مصرفی و سرمایه‌ای) اتفاق افتاده است.

بررسی شاخص قیمت صنایع نیز نشان می‌دهد که رشد شاخص قیمت بخش صنعت از مردادماه روند نزولی داشته و از رشد حدود ۴۹ درصد در تیرماه به رشد ۳۷٫۲ درصد در آذرماه رسیده است. در چند ماه اخیر رشد شاخص قیمت در تمام صنایع به جز صنعت محصولات غذایی و صنعت محصولات دارویی روند نزولی داشته است. در سه فصل تابستان، پاییز و زمستان سال ۱۴۰۰ روند رشد شاخص تولید صنعتی

یک روند بدون نوسان در حول و حوش صفر بود.

اما بهار سال ۱۴۰۱ را رشد مثبت شاخص تولید صنعتی آغاز شد و رشد این شاخص در دو ماه اردیبهشت و خرداد روند صعودی داشت. این روند مثبت در ماه‌های تابستان نیز ادامه پیدا کرد و شاخص تولید صنعتی در ماه‌های تابستان ۱۴۰۱ بین ۷ تا ۵ درصد رشد کرد. شاخص تولید صنعتی در اولین ماه پاییز ۷٫۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد کرد که بیشترین نرخ رشد در یک سال اخیر بوده است. در آبان ماه رشد شاخص تولید صنعتی اندکی کاهش یافت و به ۶٫۵ درصد رسید و در آذرماه رشد این شاخص به ۶٫۳ درصد رسید. بر اساس اعلام مرکز آمار ایران رشد شاخص تولید صنعتی تابستان ۱۴۰۱ را ۵٫۲ درصد اعلام کرده است. رشد برآوردی شاخص تولید صنعتی بورسی شرکت‌های بورسی در ماه‌های تابستان با رشد اعلامی مرکز آمار ایران بسیار نزدیک است.

■ **افزایش تولید در صنعت خودرو**

رشد شاخص تولید صنعت خودروسازی و قطعات و صنعت ماشین آلات و تجهیزات در چند ماهه اخیر (نسبت به سال قبل) بیشتر از سایر صنایع بوده است. در آبان و آذر شاخص تولید خودروسازی نسبت به سال قبل به ترتیب ۲۷٫۸ درصد و ۲۸٫۵ درصد رشد داشته که در چند سال اخیر بی‌سابقه است. در بین صنایع، صنایع غذایی بیشترین کاهش در تولید را در ماه‌های اخیر به خود اختصاص داده است.

شرایط خرید کامیونت فورس ابلاغ شد

بورس کالا در نامه‌ای شرایط خرید خودرو کامیونت فورس (FORCE) که قرار است ۲۷ دی عرضه شود را ابلاغ کرد.

در جدیدترین نامه مدیر بازرسی و امور اعضای بورس کالا ایران آمده است: مهلت ثبت سفارش ساعت ۱۷ روز دوشنبه ۲۶ دی بوده و میزان پیش دریافت خرید محصول به میزان ۲۰ درصد است. هر که ملی (اشخاص حقیقی) صرفاً امکان ثبت سفارش یک دستگاه خودرو را دارد و هر شناسه ملی (اشخاص حقوقی) مجاز به ثبت سفارش حداکثر ۵ دستگاه خودرو است. گفتنی است، بهمن دیزل سه شنبه ۲۷ دی، ۱۰۵ دستگاه کامیونت فورس ۶ تنی خود را با قیمت پایه ۹۳۰ میلیون تومان روی تابلو معاملات بورس کالا می‌برد. تاریخ تحویل این خودرو ۱۴ اسفند است.

شاهد آن بودیم که عرضه‌کننده خودرو پس از پایان زمان حراج و فروش نرفتن حدود ۲ هزار و ۵۰۰ خودرو در قیمت پایه، فرایند حراج را به پایان رساند و ترجیح داد

خودروهای فروش نرفته را در وقتی دیگر عرضه کند تا کشف قیمت در زمانی بهتر برای این خودرو صورت پذیرد. از نظر کارشناسان، در صورتی که خودروسازان، خودروهای به فروش نرسیده را در مرحله حراج تا تمامی خودروهای عرضه شده در قیمت کشف شده به فروش رسد، این سیاست می‌تواند درجهت بهبود منافع طرف تقاضا عمل کند. از این رو پیشنهاد می‌شود، در صورت به فروش نرفتن تمامی ۱۰ هزار خودرو دنیاپلاس در عرضه امروز، خودروهای باقی‌مانده، در فرایند حراج باز قرار گیرد و به همان قیمت کشف شده به متقاضیان عرضه شود.

■ **عرضه ۵۰ دستگاه کامیون کشنده فاو دربورس کالا**

سییاموتور سه شنبه با ۵۰ دستگاه کامیون کشنده فاو به بورس کالا می‌آید؛ قیمت پایه این خودرو ۲ میلیارد و ۳۷۰ میلیون تومان اعلام شده و ۱۴ اسفند به خریداران تحویل داده می‌شود. تالار خودرو بورس کالا ای ایران سه شنبه ۲۷ دی میزبان عرضه ۵۰ دستگاه کامیون کشنده فاو FAW خواهد بود. قیمت پایه این خودرو ۲ میلیارد و ۳۷۰ میلیون تومان اعلام شده و تاریخ تحویل آن ۱۴ اسفند ۱۴۰۱ درصد پیش پرداخت سفارش خرید نیز ۲۰ درصد در نظر گرفته شده است.

گرفته برای آن، ناتراز بود و این کمبود عرضه بود که باعث شد در اولین قدم‌ها، شاهد اوج‌گیری قیمت‌ها باشیم. رضایی‌پور گفت: با این حال در مواردی مانند عرضه خودروی کارا ممکن در امتحان کردن آما همه این ابزارها ناموفق بود. در این سال‌ها دولت‌ها به تنظیم عرضه و تقاضا اهمیت ندادند و نتوانستند مقوله شفافیت را در بازار بهبود بخشند. این کارشناس ارشد بازار ادامه داد: وقتی تمامی سیاست‌های موجود برای کنترل بازار خودرو با شکست روبه‌رو شد، عرضه خودرو در بورس کالا در دستور کار قرار گرفت و در این خصوص برای کنترل قیمت را تأیید می‌کرد و مشخص شد با افزایش عرضه‌ها می‌توان بازار را به تعادل رساند. وی خاطر نشان کرد: برای اشباع بازار و تراز عرضه و تقاضا در بازار خودرو باید در کنار افزایش عرضه خودروهای داخلی، ورود خودروی خارجی را نیز تسهیل کنیم.

■ **سرکوب عرضه خودرو، بازار را ملتهب‌کرد**

رضایی‌پور در خصوص کارشکنی‌های اخیر در فرایند عرضه خودرو در بورس کالا گفت: باید توجه داشت که سرکوب عرضه قطعاً بازار را ملتهب خواهد کرد. در روزهای گذشته شاهد آن بودیم که با کارشکنی سازمان بازرسی و شورای رقابت، این سیگنال به بازار داده شد که عرضه‌ها در بورس کالا کم خواهد شد و بازار غیررسمی که تا قبل از این، روند نزولی در قیمت را شروع کرده بود، به سرعت به این تصمیم واکنش نشان داد و بازار غیررسمی بار دیگر ملتهب شد.

وی در مورد دسترسی متقاضیان اصلی خودرو به بورس کالا گفت: درباره ورود متقاضیان اصلی خودرو به بورس کالا نیز باید توجه داشت که طی سال‌های گذشته بخش عمده جامعه باسازگار بورس آشنا شده است

سعيد رشیدی‌نوبندگان

تعطیلی بازار سهام و بورس کالا در روز یکشنبه باعث شد معاملات ۱۰ هزار خودروی دنیاپلاس به روز معاملاتی بعد منتقل شود.

کارشناسان بر این باورند که افزایش عرضه خودروی دنیاپلاس می‌تواند به سرعت طرف عرضه و تقاضا را در بازار تراز کند و از این‌رو انتظار می‌رود در پی عرضه‌های آتی خودرو، قیمت‌ها در بورس کالا و بازار غیررسمی به سرعت شکسته شود.

در این خصوص حسن رضایی‌پور، کارشناس ارشد بازار سرمایه و بورس‌های کالایی به خبرنگار روزنامه ایران گفت: هر چند بورس کالا نمی‌تواند مشکلات ساختاری را حل کند، اما این بازار به‌عنوان ابزاری قدرتمند و کارا می‌تواند یک بازار شفاف و کارا شکل دهد و باعث شود کشف قیمت به درستی در آن صورت پذیرد. رضایی‌پور افزود: بورس ابزاری برای کمک به شفافیت و شکل‌گیری بازارها است و از این‌رو شاهد آن هستیم در کشورهای مختلف برای کالاهایی که در آن کشور اهمیت زیادی دارد، بازارهایی در بورس‌های کالایی تشکیل می‌شود. به‌عنوان مثال در هند بورس ادویه‌جات را داریم و در برخی از کشورهای صنعتی بورس انرژی و حتی آمریکا، گاز نیز در بورس عرضه می‌شود. وی ادامه داد: از این‌رو باید توجه داشت بورس تنها یک ابزار است که بازار رسمی را شکل می‌دهد و شفافیت در بازار را افزایش می‌دهد. با تشکیل بازار به وسیله این ابزار، کشف قیمت واقعی‌تر انجام خواهد